

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ ๑๙๒ /๒๕๕๔

สำนวนเลขที่ ๕๙/๑๖๘/๒๕๕๔ (มีมติครั้งที่ ๘๗/๒๕๕๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔)

ประเภทสำนวน เหตุอื่น ๆ

เรื่อง น้ำนมดิบและผลิตภัณฑ์นมเสื่อมคุณภาพ

สรุปข้อเท็จจริง ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๑ – ๒๕๔๓ หน่วยงานตรวจสอบพบน้ำนมดิบเสื่อมคุณภาพ และผลิตภัณฑ์นมของสำนักงานเสื่อมคุณภาพ เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายรวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕๕,๓๑๘,๕๓๓.๓๕ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ความเสียหายดังกล่าวเป็นเหตุสุดวิสัย เจ้าหน้าที่ไม่ได้กระทำความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดทางละเมิด

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๑ – ๒๕๔๓ หน่วยงานตรวจสอบพบน้ำนมดิบของสำนักงานภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ (ตอนล่าง) เสื่อมคุณภาพ และผลิตภัณฑ์นมของสำนักงานภาคกลาง ภาคใต้ เสื่อมคุณภาพ รวมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน ๕๕,๓๑๘,๕๓๓.๓๕ บาท ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า น้ำนมดิบและผลิตภัณฑ์นมที่เสื่อมคุณภาพ มีสาเหตุหลายประการ กล่าวคือ สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงโคนมจึงเกิดสถานการณ์น้ำนมดิบล้นเกินความต้องการ ทำให้หน่วยงานในฐานะองค์กรของรัฐมีหน้าที่ต้องรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมตามนโยบายของรัฐบาลโดยไม่จำกัดปริมาณ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ทำให้มีปริมาณน้ำนมดิบเข้าสู่โรงงานจำนวนมากเกินกว่ากำลังการผลิต น้ำนมดิบจึงค้างสะสมในแต่ละวันจำนวนมาก รถขนส่งน้ำนมดิบต้องรองลงน้ำนมดิบเป็นเวลานาน บางครั้งรถขนส่งน้ำนมดิบต้องรองลงน้ำนมดิบนานกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อให้เกิดปัญหาน้ำนมดิบค้างแทงที่ศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำนมดิบที่รับเข้ากระบวนการผลิตทำให้น้ำนมดิบมีคุณภาพโดยเฉลี่ยต่ำกว่าปกติ จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการเทน้ำนมดิบทิ้ง เครื่องจักรอุปกรณ์การผลิตส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานมานานอยู่ในสภาพเก่า และมีประสิทธิภาพค่อนข้างต่ำ เมื่อจำเป็นต้องทำการผลิตต่อเนื่องเกินกว่าแผนการผลิตที่วางไว้ ทำให้ไม่สามารถซ่อมบำรุงตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องจักรต่ำลงกระทบต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์นม ประกอบกับหน่วยงานเกิดวิกฤตด้านการเงิน จนมีผลกระทบต่อการจัดซื้อวัตถุดิบการผลิต เช่น กล่องบรรจุนม ลัง วัสดุปรุงรส อะไหล่เครื่องจักรอุปกรณ์ ฯลฯ บางครั้งต้องหยุดเครื่องจักร หรือลดกำลังการผลิตเพื่อรอวัตถุดิบส่งเข้าโรงงาน ตลอดจนการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นมปริมาณการจำหน่ายจำหน่ายได้น้อยกว่ากำลังปริมาณการผลิต ทำให้น้ำนมดิบมีสต็อกนม ยู.เอช.ที. เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นจำนวนมากเกินกว่าจะสามารถนำไปเก็บไว้ในคลังสินค้าที่มีได้ทั้งหมด ต้องนำผลิตภัณฑ์นมบางส่วนเก็บไว้บริเวณรอบโรงงานนม อาคารเอนกประสงค์และต้องเช่าโกดังภายนอกเก็บรักษาบางส่วนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งในช่วงต้นปีและกลางปี ๒๕๕๓ มีฝนตกนอกฤดูมากในปริมาณมาก จึงทำให้น้ำนมดิบบางส่วนเกิดความเสียหาย เจ้าหน้าที่ได้

พยายามแก้ปัญหาโดยใช้ผ้าคลุมและขนย้ายผลิตภัณฑ์ แต่การขนย้ายเป็นไปด้วยความยากลำบาก ทำให้ผลิตภัณฑ์บางส่วนเกิดการสูญเสีย เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า แม้เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลก็ตาม แต่เมื่อหน่วยงานเห็นว่าตนเองไม่สามารถบริหารจัดการน้ำมันดิบที่รับมาจากเกษตรกรได้ทั้งหมด ผู้บริหารของหน่วยงานต้องรายงานปัญหาดังกล่าวต่อทางราชการเพื่อแก้ไขหรือหาทางดำเนินการอย่างอื่นเพื่อระงับหรือลดความเสียหายลง แต่ผู้บริหารของหน่วยงานไม่ได้ดำเนินการ พุทธิการณ์ถือว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกระทำโดยประมาทเลินเล่อ แต่ไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่มีผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

อนึ่ง จากการตรวจสอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของหน่วยงาน พบว่ามีความเสียหายที่เกิดจากระบบบริหารจัดการของหน่วยงานหลายสาเหตุและเกิดในทุกขั้นตอนกระบวนการ โดยเฉพาะน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์นมเสื่อมคุณภาพ หน่วยงานสมควรดำเนินการปรับปรุงมาตรการบริหารจัดการองค์กรให้มีระบบการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ โดยควรมีการบริหารจัดการน้ำมันดิบให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตและการจัดเก็บให้เป็นระบบ ทั้งนี้ หากไม่มีการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารอาจต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น

ผู้ย่อ	นางสาวสิริกานต์	บุญปล้อง	นิติกร
ผู้ตรวจ	๑. นายเฉลิมชัย	เบญจกาญจน์	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสาวสุวรรณา	อิศรางกูร ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ. ๔